

Verslag

Onderwerp: Winningslocatie Beilen – verslag bewonersbijeenkomst 10 oktober 2022

Aan: 8 bewoners
dhr. (gemeente Midden-Drenthe)
dhr. en (provincie Drenthe)
dhr. en dhr. (WMD)

Van: dhr.

Datum: 17 november 2022

Bijlagen Presentatie 'voorbereiding uitbreiding winvergunning'

Tekst

Agenda:

1. Voorstellen en doel bijeenkomst
2. Ontwikkelingen en opgave
3. Winning Beilen en opgave
4. Voorbereiden en planning vergunningaanvraag
5. Vervolg

Introductie en presentatie door . Presentatie is als bijlage bij dit verslag gevoegd.

Vragen naar aanleiding van de presentatie:

1. Heeft de uitbreiding van de winning te maken met de levering van drinkwater aan Friesland? *Antwoord: nee, de levering aan Friesland was al voorzien binnen de huidige vergunning.*
2. Heeft Beilen (voldoende) bruikbaar grondwater? *Antwoord: ja, onder Beilen zit een geschikt watervoerend pakket met voldoende zoet en schoon grondwater. Er is een balans tussen enerzijds de aanvulling vanuit neerslag en grondwaterstroming, en anderzijds de onttrekking door de waterwinningen. Met andere woorden: de hoeveelheid water raakt niet op en blijft gelijk.*
3. Zijn er drie nieuwe putten geboord? *Antwoord: ja, maar deze staan nog niet op de getoonde kaart. Dit past WMD aan in de presentatie.*
4. Wat betekent reistijd? *Antwoord: dit is de tijd die een waterdruppel nodig heeft om vanaf het maaiveld naar de pompputten van WMD te stromen. Op de rand van het grondwaterbeschermingsgebied is deze reistijd 100 jaar.*
5. Klei: is dat leem? *Antwoord: klei en leem zijn niet precies hetzelfde maar hebben wel grotendeels dezelfde eigenschappen.*
6. Is er voldoende water zonder maatregelen? *Antwoord: ja, zie ook vraag 2. De maatregelen zoals infiltratie van water zijn bedoeld om de effecten van de waterwinning, met name het Natura 2000 gebied van het Dwingelderveld, naar de omgeving te dempen. Ze zijn niet*

bedoeld om de watervoorraad in de bodem op peil te houden. Die voorraad blijft namelijk voldoende en gelijk.

7. Hoe weten wij de effecten op de omgeving? *Antwoord: dit berekenen we aan de hand van een grondwatermodel, MIPWA genaamd. Ingenieursbureau Arcadis heeft deze berekeningen uitgevoerd. In het model zitten alle bodemlagen, beken, kanalen en onttrekkingen en is specifiek op de situatie van Beilen gericht. De uitkomsten van het model zijn vergeleken met o.a. de werkelijke grondwaterstanden van aanwezige peilbuizen in het gebied. Daardoor komt het model goed overeenkomt met de werkelijkheid.*
8. Wat is zetting? *Antwoord: dit is het verschijnsel dat de bodem inklinkt (zakt) vanwege een lagere grondwaterstand. De grondwaterstand kan lager worden door droogte (zoals in 2018 en de zomers daarna) of onttrekkingen. In de effectenberekening door Arcadis is gekeken naar de berekende toekomstige daling van de grondwaterstand door de onttrekking van WMD, en dit is gecombineerd met de kaart met zettingsgevoelige bodems en de kaart met zettingsgevoelige gebouwen en infrastructuur.*
9. Houdt de provincie rekening met de onttrekking van Friesland Campina bij de beoordeling van de vergunningaanvraag? *Antwoord: jazeker, het bedrijf is een belanghebbende, heeft ook een grondwateronttrekking en wordt meegenomen in de toetsing door de provincie.*
10. Hoeveel onttrekt Friesland Campina ten opzichte van de WMD? *Antwoord: Friesland Campina onttrekt ongeveer 2 miljoen m³ per jaar, WMD ongeveer 2,5 miljoen m³ per jaar. WMD heeft op dit moment een vergunning van 4 miljoen m³ per jaar.*
11. Is er nu al sprake van infiltratie? *Antwoord: nee, infiltratie is alleen nodig als ook de 2^e en de 3^e miljoen m³ grondwater van de uitbreiding wordt onttrokken. De 1^e miljoen m³ extra kan worden onttrokken zonder dat aanvullende maatregelen nodig zijn.*
12. Is in het onderzoek van Arcadis ook uitgezocht wat het verloop van de grondwaterstand is de afgelopen jaren? *Antwoord: grondwaterstanden rondom de winning zijn inderdaad opgevraagd en gebruikt om het model te ijken.*
13. Waar blijft het advies van de ACSG over het oorzaakonderzoek? *Antwoord (door de provincie): dit is de provincie niet bekend. De provincie neemt deze week contact op met de ACSG om dit te vragen. Provincie geeft daarna terugkoppeling aan deze groep.*
14. Waarom is het zo ingewikkeld voor de ACSG om het rapport op te stellen? *Antwoord: de materie is zeer gecompliceerd omdat er meerdere factoren van belang zijn: niet alleen de onttrekking van de WMD maar ook andere onttrekkingen waaronder beregeningsputten (op afstand) en de reguliere waterafvoer door het waterschap. Daarnaast zijn er zeer droge zomers geweest waardoor de grondwaterstand is gedaald en ook de beregeningsintensiteit groot was.*
15. Betekent vertraging van het ACSG-traject ook vertraging in de vergunningsaanvraag? *Antwoord: volgens de provincie niet.*
16. Hoe wil deze groep betrokken en geïnformeerd worden? *Antwoord: een avond als deze werkt uitstekend. De groep spreekt de wens uit om geïnformeerd te blijven over de voortgang.*
17. Mag WMD de namen en adressen van de aanwezige bewoners zodat we het verslag kunnen sturen en ze kunnen informeren? *Antwoord: ja, alle aanwezigen hebben hun gegevens doorgegeven en zijn akkoord dat WMD hen rechtstreeks benadert indien nodig.*

U kunt altijd contact opnemen met Naam ambtenaar van de gemeente als u vragen heeft. Zijn e-mailadres is Naam ambtenaar [@middendrenthe.nl](mailto:Naam@middendrenthe.nl) en het telefoonnummer is 0593 - 53 93 00.

Ook kunt u te allen tijde contact opnemen met Naam, Functie van de WMD. Zijn e-mailadres is Naam [@wmd.nl](mailto:Naam@wmd.nl) en zijn telefoonnummer is Telefoonnummer.

De WMD dankt iedereen van harte voor hun aanwezigheid en de constructieve vragen en discussies.
Tevens dankt de WMD de gemeente voor de ter beschikking stelling van de zaal en de koffie/thee.

Waterwinning Beilen

Uitbreiding winvergunning

Bewoners Beilen
10 oktober 2022

Naam

Functie

WMD

Waterwinning Beilen

Presentatie

- 1) Voorstellen en doel bijeenkomst
- 2) Ontwikkelingen en opgave
- 3) Winning Beilen en opgave
- 4) Voorbereiden en planning
- 5) Vervolg

Doel bijeenkomst

Omgeving informeren over vergunningsaanvraag uitbreiding drinkwaterwinning Beilen.

De provincie

- grondwaterbeleid drinkwatervoorziening
- aanwijzen en beschermen 'voorraden'
- bevoegd gezag vergunningsaanvragen
- grondwaterbescherming (Provinciale Omgevingsverordening)

Opdrachtgever onderzoek naar schademeldingen

Het waterbedrijf

- leveren van drinkwater (nu en in toekomst)
- verzorgen vergunningsaanvraag met gedegen onderbouwing en onderzoeken
- organiseren gebiedsproces in de voorbereidende fase.

Opgaven voor drinkwater

Waakzaam met water

Dit is de laatste editie van de Waakzaam met water-reeks. We hebben er zo veel van dat we er zelfs de vierde doorgevoeren. Toch zijn er nog steeds veel mensen die niet voldoende aandacht hebben voor de kwaliteit van het water dat we drinken. In Drenthe, waar de bodemverontreiniging een groot probleem is, is het belangrijk om te weten hoe we het water kunnen beschermen. Dit artikel geeft u informatie over de huidige situatie en de maatregelen die genomen worden om het water schoon te houden.

Wat doet de provincie al voor een gezond water?

De provincie Drenthe is verantwoordelijk voor de waterkwaliteit in de provincie. Dit wordt gedaan door middel van de Waterwet. De provincie werkt samen met gemeenten en waterschappen om de waterkwaliteit te verbeteren. Dit gebeurt door middel van onder andere:

- Het plaatsen van waterwiltgebieden om de natuur te beschermen.
- Het plaatsen van waterwiltgebieden om de natuur te beschermen.
- Het plaatsen van waterwiltgebieden om de natuur te beschermen.

Bodemverontreiniging

Inspectie: drinkwater mogelijk vervuild door bodemenergie, zoals warmtepompen. 'Controle schiet tekort'

D66 mist stok achter de deur bij provinciaal drinkwaterbeschermingsplan

OPINIE Eigentijds waterbesef vereist

Waarvoorheen het afvoeren van en het beschermen tegen overtollig water centraal stond, gaat het nu ook om het vasthouden, bergen en herverdelen van water. Dit vereist een omslag in denken en handelen.

Den Drentse boer bestrijdt de droogte op zijn land in de buurt van Schuurloo. FOTO: ANP/DE WILLEMSEN

DESPILLEN De verspilling van goed drinkwater is grenzeloos

Water, van kassen en riet omhoog. Water levert levens. Twee derde van de wereldproductie is bestemd voor water. Van al dat water is slechts 4 procent drinkbaar. Daarom ligt de bestrijding van de overmatige verspilling in de poelkappen en in de gaten. Met de andere helft, dus slechts 2 procent van alle water, op de werkdag, worden we niet door. Water voor de natuur om te kassen voor te leven, water voor landbouw en dierlijke water voor energieopslag en opslag van water voor als het er toet leven toe doet.

Nederland bestaat uit de graven van het water, waaraan wij in vroege jaren al een drinkwater hebben. Nu al ligt meer dan de helft van ons grondgebied onder de eigenlijke overbegroeiing. Om te kunnen overleven moeten we dus ook tegen het water beschermen. Kosten, en moet niet alleen met water, maar ook met elektriciteit, maar dat is het niet. Het moet wel met water worden. De 21 waterschappen en landbouw, onder meer voor volgend en schone oppervlakte water. Dit gebeurt met de inzet van een ingenieurs systeem van gere-

deels, met als gevolg zijn over de wereld uitverreemde, veldkruis, genen komen.

Dit ons land kapt steeds vaker met eenmalig, droogte en hitte. Volgens de laatste cijfers heeft de overmatige verspilling van water een negatieve impact op de natuur en de landbouw en de industrie. Dit op termijn ook voor de drinkwatervoorziening. Drinkwater, dat kwalitatief zo goed is en daarbij zo goedkoop dat het de meeste overbodig maakt. Daarom is ook ons drinkwater het beste en wereldwijd, wij het nog steeds op grote schaal gebruiken, want er is één ding te zeggen, zowel auto's als omzetting te missen, heten de hergevoerde autobanden te vallen en installaties te bouwen. Het is de moeite waard te worden. De verspilling is grenzeloos.

Voual dan zijn grote waterbata als het beschermen of het grootste probleem niet onder de de bovenzijde oppervlaktwater, het is het althans voor de bodem van de grondwater. Klimaatverandering leidt niet alleen tot droogte, maar ook tot andere vormen van overbegroeiing. Minder gezonde regen die doortringt in de ondergrond, meer hoosbuien met in-

Bevolking in Drenthe groeit sterker dan afgelopen jaren

4 januari, 07:34 • 2 minuten leestijd

De bevolking in onze provincie groeide weer © ANP / Hollandse Hoogte / Berinda van Dam

Sinds januari 2021 zijn er iets meer dan 4.000 Drenten bij gekomen. Dat is ongeveer evenveel als het aantal nieuwe inwoners dat onze provincie erbij kreeg tussen 2014 en 2020. Dat blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Noordelijke provincies willen 220.000 extra woningen bouwen in ruil voor sneller spoor

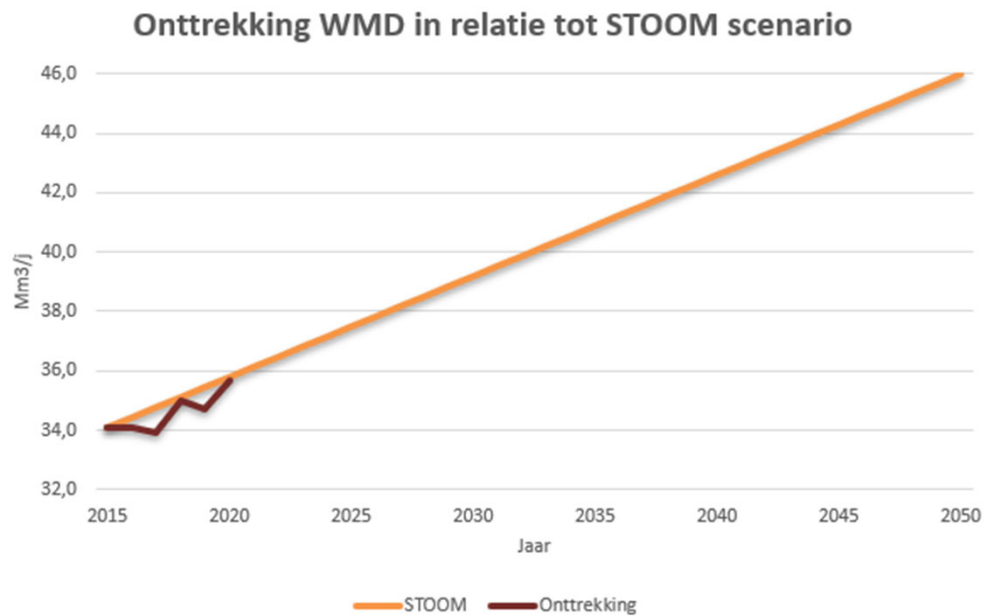
De provincies Drenthe, Flevoland, Friesland en Groningen kunnen ongeveer 220.000 woningen meer bouwen dan eerst werd voorzien, mits er een snellere spoorverbinding met de Randstad komt. Ook willen ze dat verbaal bestaande treinverbindingen met de rest van het land worden verbetert.

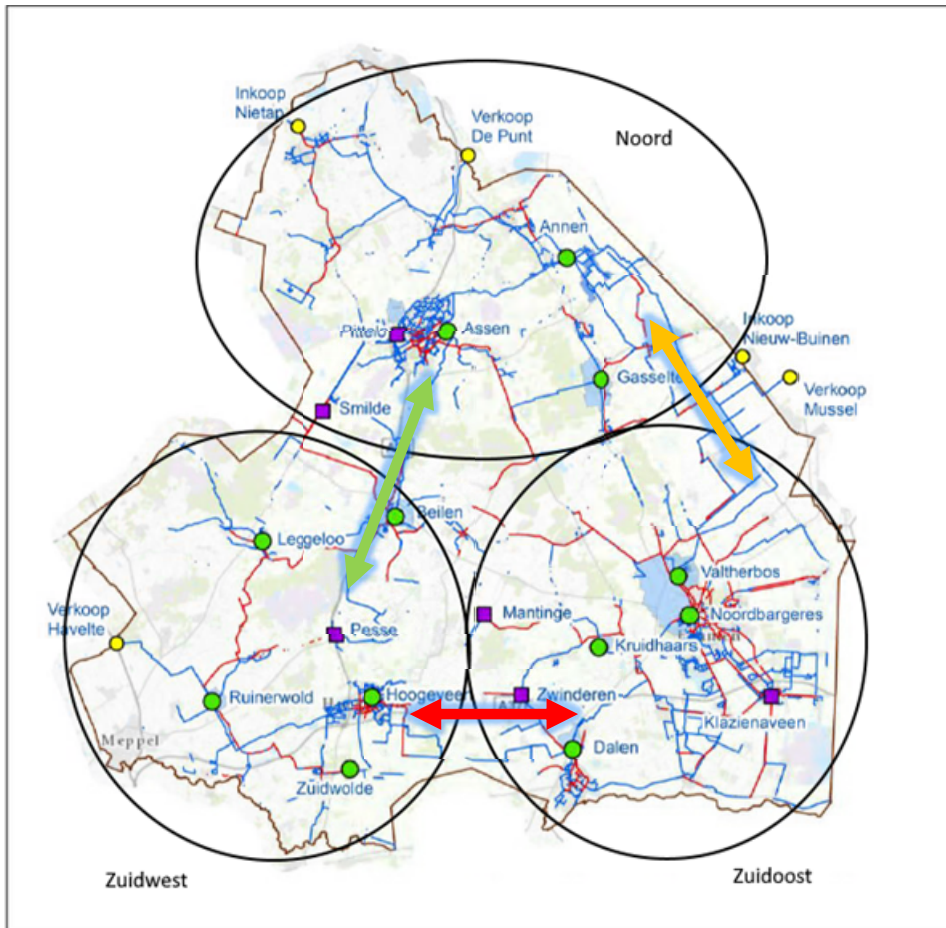
Opgaven voor drinkwater

Ontwikkeling: stijgende vraag naar drinkwater

- 1) Kwaliteit drinkwaterbronnen staat blijvend onder druk
- 2) Groeiende drinkwaterbehoefte leidt tot nieuwe investeringen

Mogelijkheden en bouwstenen

Proces:

- Onderzoek haalbaarheid bouwstenen
- Rapportage waterverdeling WMD prioritering bouwstenen

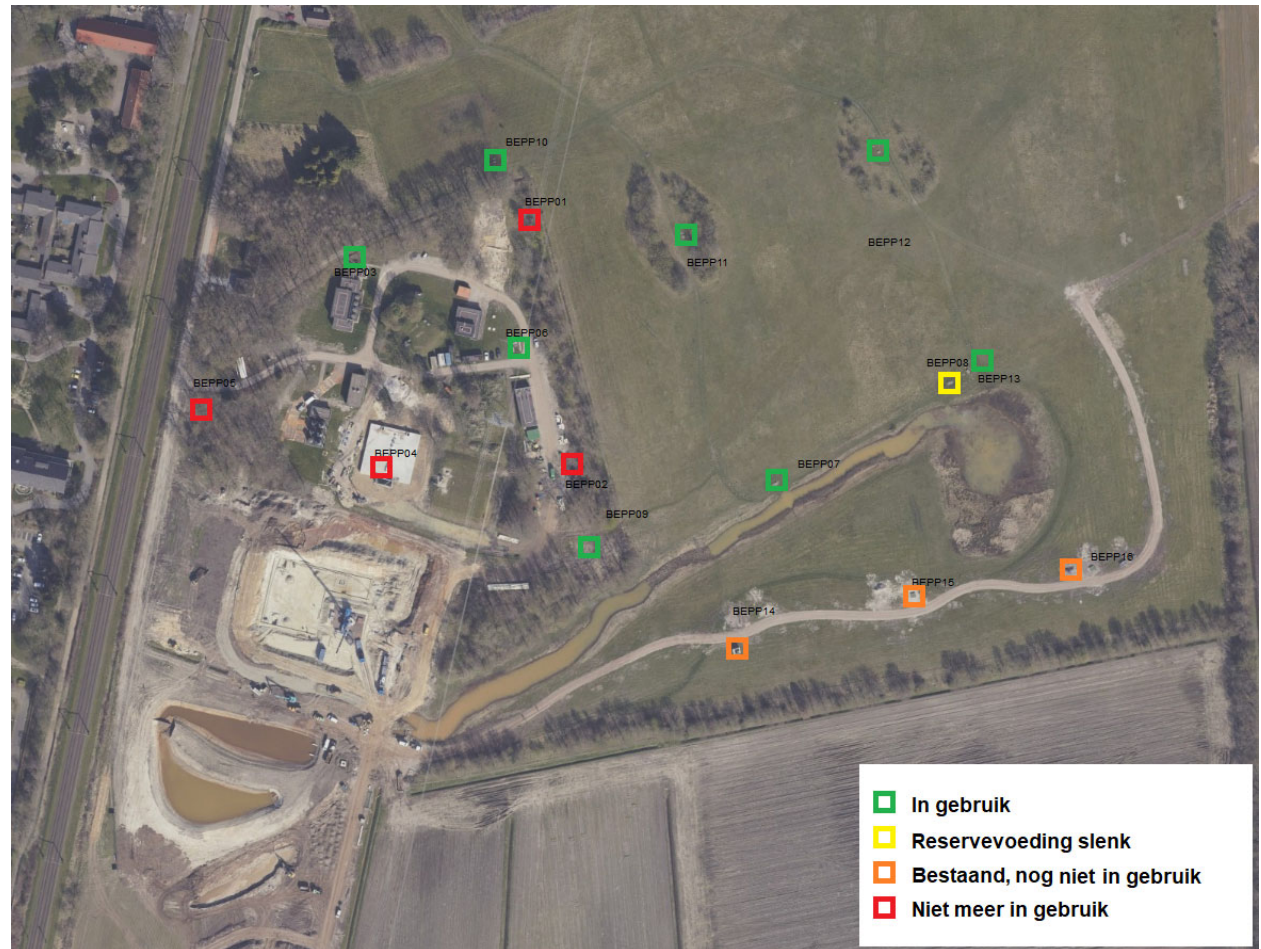
Om grotere vraag en onzekerheden op te vangen beschikt WMD over de volgende bouwstenen:

- Benutten bestaande vergunningen
- Uitbreiden bestaande vergunningen
- Herziening convenanten

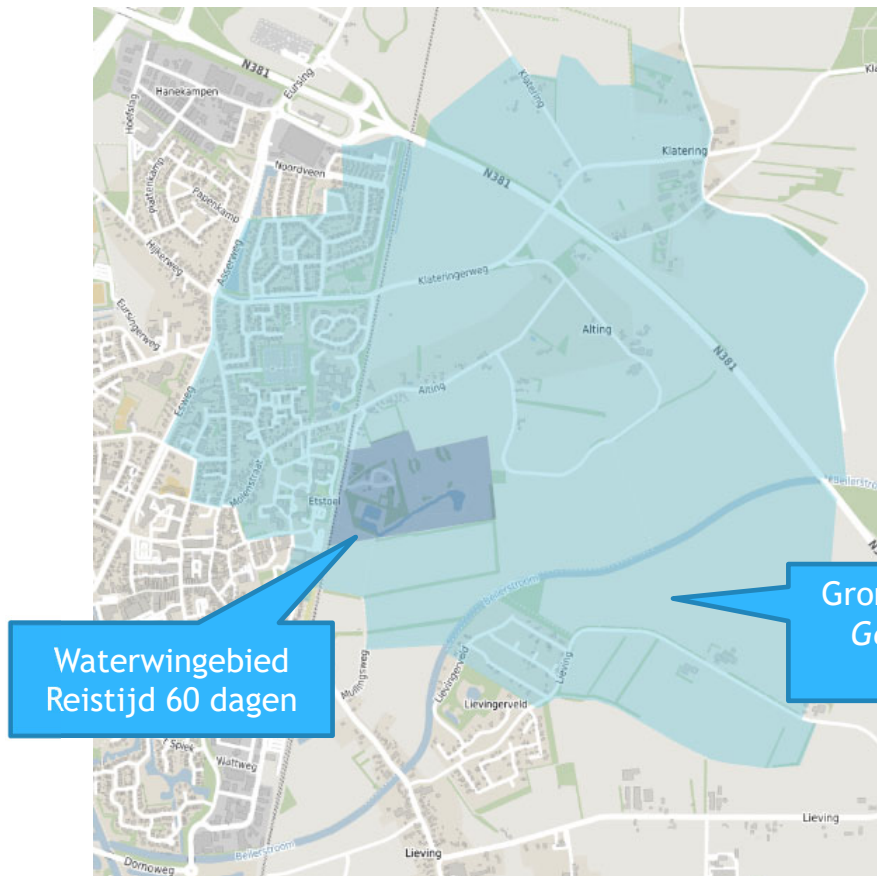
Bouwsteen Beilen biedt veel perspectief, gunstige ligging en beschikbaarheid van grondwater

Winning Beilen

- Gestart in 1942
- Freatische (kwetsbare) winning
- 9 pompputten
- Huidige vergunning 4 miljoen m³/jr.
- Diepte putten tussen 40 en 70 meter
- Voor circa 15.000 aansluitingen in de gemeente Midden-Drenthe

Waterwin- en grondwaterbeschermingsgebied

Waterwingebied
Reistijd 60 dagen

Grondwaterbeschermingsgebied
Geen kleilaag: "Kwetsbaar"
Reistijd 100 jaar

Waterwinning Beilen - Nieuwbouw

Nieuwbouw zuivering:

- Renovatie pompstation uit 1946
- Ontharding voor zachter water
- Vanaf 2023/2027 levering van 3 miljoen m³/jaar aan Vitens (Terwisscha)

Opgave Beilen

Winningshoeveelheid Beilen vergroten met 3 miljoen m³/jaar

- 1 miljoen m³/jaar Operationele Reserve - te gebruiken door WMD
- 2 miljoen m³/jaar Niet Operationele Reserve - mag alleen *voorwaardelijk* worden benut.

Voorwaardelijk wil zeggen: maatregelen moeten genomen worden om effecten tegen te gaan voordat WMD grondwater mag oppompen.

Grondwateronderzoek Beilen 2021

- 2021 grondwateronderzoek in opdracht van provincie Drenthe en WMD
Klankbordgroep: Gemeente Midden-Drenthe en Waterschap Drents Overijsselse Delta
- Meerdere varianten doorgerekend en beoordeeld op:
 - effecten op grondwatersysteem
 - effecten omgeving (landbouw, natuur, bebouwing en infrastructuur)
- Resultaten en conclusies:
 - Vergroting met 1 miljoen m³ per jaar, mogelijk zonder aanvullende maatregelen
 - Verhogen winning met 3 miljoen m³ per jaar:
 - Effecten op Natura 2000 gebied Dwingelderveld
 - Effecten in principe niet acceptabel
 - Daarom noodzaak nemen maatregelen
 - Maatregel: infiltreren voorgezuiverd oppervlaktewater vanuit Beilerstroom

Vorbereiden vergunningsaanvraag

Vorbereiding bestaat uit twee sporen:

1. Communicatie, omgeving informeren en reactie ophalen
2. Inhoudelijk, uitwerking en onderbouwing vergunningsaanvraag

1. Communicatie

De volgende partijen zijn/worden benaderd in de voorbereiding:

- Provincie Drenthe
- Gemeente Midden-Drenthe
- Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDOD)
- Bewoners
- Bedrijven
- Landbouwers en LTO
- Natuur- en milieuorganisaties
- Friesland Campina (vanwege grondwateronttrekking in Beilen)

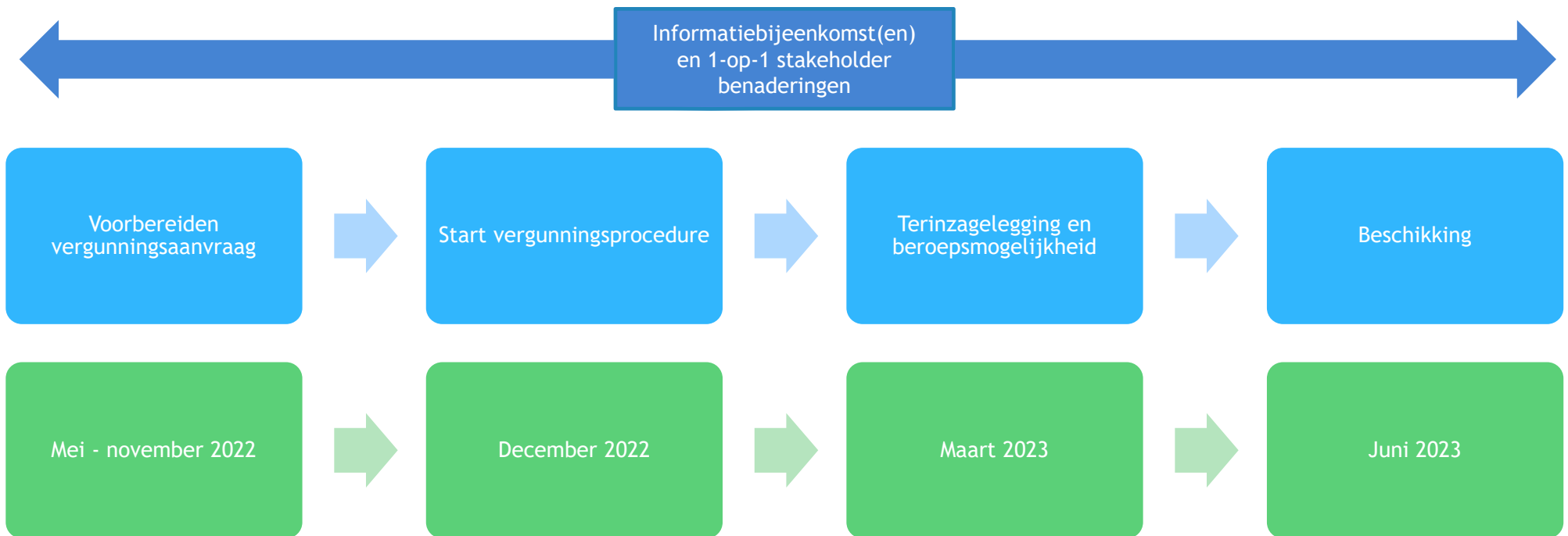
Vorbereiden vergunningsaanvraag

2. Inhoudelijk

- Detaillering grondwateronderzoeken
- Opstellen infiltratieplan
- Aanvullen monitoringsplan

Overleg en afstemming (deel-)producten bevoegde gezag (provincie Drenthe)

Proces en doorkijk planning

Vervolg

Algemene bewonersavond op 24 oktober 2022 in gemeentehuis te Beilen

Presentatie en verslag worden nagestuurd

(mogen wij uw naam en adres?)

Bedankt voor uw aandacht

Zijn er nog vragen?